

कृषि-मौसम सल्लाह सेवा बुलेटिन

जारी मिति : १ श्रावण २०७२
अवधी : १-७ श्रावण २०७२
जिल्ला : बाँके

(जारी गर्ने: PPCR/BRCH/AMIS project, MOAD; AERD, NARC and Agro-met Section, DHM)

नेपालगञ्ज एयरपोर्ट, बाँकेको मौसमी तथ्यांक

गत हप्ता २४ असार २०७२ मा अन्त्य भएको मौसमी अवस्था

मौसमी विवरण	गत हप्ता (१८ असार २०७२ देखि २४ असार २०७२ सम्म)
कुल वर्षा (मि.मी.)	२६६.८
अधिकतम तापक्रम (°सेन्टीग्रेड)को दायरा	२८.६-३५.३
न्यूनतम तापक्रम (°सेन्टीग्रेड)को दायरा	२४.२-२७.७
अधिकतम सापेक्षिक आर्द्रता (%)को दायरा	९६-१००
न्यूनतम सापेक्षिक आर्द्रता (%)को दायरा	५८.१-१००
हावाको गति (मि/से) को दायरा	१-२.१
हावाको दिशाको दायरा	दक्षिण-पूर्व देखि दक्षिण-पश्चिम

यस हप्ता २५ असार २०७२ देखि ३१ असार २०७२ सम्मको मौसमी विवरण

विवरण	दिन (१० जुलाई २०१७ - १६ जुलाई २०१७)						
	२५/०३/०७२	२६/०३/०७२	२७/०३/०७२	२८/०३/०७२	२९/०३/०७२	३०/०३/०७२	३१/०३/०७२
वर्षा (मि.मी.)	१२.०	२.६	२.२	०.०	०.०	६.०	२४४.०
अधिकतम तापक्रम (°सेन्टीग्रेड)	३३.६	३२.२	३४.४	३४.५	३५.२	३४.६	२७.१
न्यूनतम तापक्रम (°सेन्टीग्रेड)	२५.५	२६.५	२६.०	२७.०	२७.७	२७.८	२४.७
अधिकतम सापेक्षिक आर्द्रता (%)	९५.४	९५.४	९६.१	९७.७	९९.३	९४.८	१००
न्यूनतम सापेक्षिक आर्द्रता (%)	६८.७	५७.४	६५.५	६९.७	६७.०	७०.७	७२.१
हावाको गति (मि/से)	१.६	२.३	१.६	१.२	१.९	२.४	२.३
हावाको दिशा	दक्षिण-पूर्व	दक्षिण-पूर्व	दक्षिण-पूर्व	दक्षिण-पश्चिम	उत्तर-पश्चिम	दक्षिण-पश्चिम	दक्षिण-पश्चिम

कृषि-सल्लाह

क. मौसमी विश्लेषण

- आगामी हप्ता आइतवार देखी वर्षा निरन्तर रहने सम्भावना छ। साथै सापेक्षिक आर्द्रता औसतमा ६०% भन्दा माथि रहने तथा तापक्रम यस हप्ताकै जस्तै रहने सम्भावना छ ।

ख. बालीनाली

१. धान बाली

- सिंचित क्षेत्रमा लगाउने उन्नत जातको धानको लागी खेत हिल्याउने बेलामा आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण मल (डि.ए.पि — २ के.जी. १७० ग्राम, युरिया — ३ के.जी. ५०० ग्राम र स्युरेट अफ पोटास — १ के.जी. ८५० ग्राम) प्रति कठ्ठाको दरले हाल्नु उपयुक्त हुन्छ।
- असिंचित क्षेत्रमा लगाउने उन्नत जातको धानको लागी खेत हिल्याउने बेलामा आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण मल (डि.ए.पि - २ के.जी. १७० ग्राम, युरिया — २ के.जी. ८१० ग्राम र स्युरेट अफ पोटास — १ के.जी. ६७० ग्राम) प्रति कठ्ठाको दरले हाल्नु उपयुक्त हुन्छ।
- धानको उन्नत जातमा सिफारिस गरिएको मलको मात्रा प्रयोग गर्नाले रोग, किराको प्रकोप बाट बच्न सकिन्छ ।
- धानमा झारपात नियन्त्रण गर्न दानादार ब्युटाक्लोर ८००-९०० ग्राम प्रति कठ्ठाको दरले सुख्खा बालुवा वा बलैटे माटो सँग मिसाएर धान रोपेको ३-४ दिन भित्र छर्नुपर्दछ ।
- धान रोपेको २-३ हप्ता भएको खेतमा गुबो मर्ने समस्याबाट बच्न कृषकहरूले समय समयमा खेतको निरिक्षण गर्न उपयुक्त हुन्छ ।
- धान रोपेको ३ हप्ता भैसकेको खेतमा कृषकहरूले गोडमेल गरेपछि मात्र सिंचित क्षेत्रमा ४ के.जी. ३५० ग्राम प्रति कठ्ठाका दरले र असिंचित क्षेत्रमा ३ के.जी. ६५० ग्राम प्रति कठ्ठाका दरले युरिया टपड्रेस गर्न उपयुक्त हुन्छ ।

२. मकै बाली

- वर्षा निरन्तर रहने देखिएकोले मकै खेतमा उकेरा लगाउने तथा पानी निकासको व्यवस्था गर्नु उपयुक्त हुन्छ।
- घुँडाको उचाई सम्म भएको अवस्थाको मकैमा युरिया ३ के.जी. ७०० ग्राम प्रति कठ्ठाको दरले टपड्रेस गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

३. अरहर

- अरहरका उन्नत जातहरू बागेश्वरी, रामपुर अरहर -१ आदि लगाउन उपयुक्त हुन्छ ।

४. बदाम (मुम्फली)

- बदामका उन्नत जातहरू राजर्षि, वैदेही आदि लगाउन उपयुक्त हुन्छ ।

५. अन्य बाली

- केरा लगायत अन्य तरकारी बारीमा पानी जम्न नदिन पानी निकासको व्यवस्था गर्नुहोला ।

- पानी परिरहने तथा सापेक्षिक आर्द्रता पनि बढि नै रहने सम्भावना भएकोले घरमा भण्डारण गरिएको खाद्यान्न तथा वीउहरूलाई किराबाट बचाउन समय समयमा हेरचाह गर्नुपर्ने हुन्छ ।
- खेतबाली देखिने सबै किराहरू हानिकारक हुँदैनन् । तसर्थ किरा देखिने बित्तिकै विषादीको प्रयोग नगरौं । मित्रजीव किराहरू जस्तै माकुरा, गाइने किरा, सात थोप्ले खपटे किरा, बारुला, नमस्ते किरा(प्रेङ्ग मेन्टीड) देखिएमा तिनिहरूको संरक्षण र संबर्द्धन गरौं ।
- माछा पोखरीमा घुलित अक्सिजनको मात्रा बढाउन हावा यन्त्र (एरेटर) को प्रयोग गर्ने ।

ग. रोग/किरा

१. फल कुहाउने औंसा

- कपासको टुकामा एक थोपा *क्यु ल्युर*, एक थोपा *मिथाईल युजिनोल* र *मालाथियन ५० इ.सी.* मिसाई जमिन देखी करिब ३ फिट उचाईमा पासो बनाएर खेत बारीमा राख्ने ।
- २ मि.लि. प्रति लिटरको दरले *मालाथियन ५० इ.सी.* र २ ग्राम चिनि (भेली) पानीमा मिसाएर खेत बारीको चारकुनामा छर्ने ।

२. लाही (एफीड)

- गाईको गहुँत र पानी १:४ को अनुपातमा मिसाएर रातभरी राखेर लाही लागेको ठाँउमा भिजे गरी भोलीपल्ट छर्कने ।
- २ मि.लि. प्रति लिटरको दरले *मालाथियन ५० इ.सी.* लाही लागेको ठाँउमा भिजे गरी छर्कने ।

घ. तरकारी

- तरकारी बालीको नर्सरी ब्याड तयार गर्न कम्तीमा ३ हप्ता अगाडी सौर्य निर्मलीकरण विधि द्वारा माटोको उपचार गर्न उपयुक्त हुन्छ । यस बारे थप जानकारीको लागि सम्बन्धि जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
- ब्याड राख्ने जग्गाको माटोको उपचार गर्नु परेमा *बेभिष्टीम ६* ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाई बिउ राख्नु ३-४ दिन अगाडी छर्कदा उपयुक्त हुन्छ ।

ड. पशुपालन

- भारी वर्षाले गर्दा हुने बाढीमा मुसाको मुत्रबाट सर्ने *लेप्टोस्पाइरोसिस* नामक *जुनोटिक* रोगको प्रकोप बढि हुने भएकाले धान/खेतबारीमा खाली खुट्टा जानु उपयुक्त हुँदैन र बुट लगाउन पर्दछ ।
- तापक्रम र सापेक्षिक आर्द्रता बढी भएकाले कुखुरा र गाई-भैंसीको गोठमा पंखा तथा कुलरको व्यवस्था गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।
- गाई-गोरुमा साउने रोगको प्रकोप हुन नदिन लामखुट्टे र भुसुनाको टोकाईबाट बचाई राख्न झ्याल-ढोकामा तार-जालीको व्यवस्था गर्नु पर्छ । लामखुट्टे र भुसुनाको चहल पहल कम हुने बखत(विहान)मा चराउन लैजानु पर्छ ।

- बाखामा देखिने कुम्री (ढकेरी) रोगको रोगथाम गर्न श्रवण देखी कात्तिक सम्म मासिक एक चक्की डाई ईथाइल कार्बामाजिन (डी.ई.सी)-१०० मि.ग्रा. खुवाउने । ढकेरी लागेका बाखाको हकमा दैनिक एक चक्की सात दिन सम्म खुवाउने र साथमा भिटामिन बी कम्पलेक्सको सुई २-३ दिन सम्म लगाउने ।
- गाईवस्तुमा छेर्ने रोग भएमा ओभानो घाँस खुवाउने । साथै, भेटेरेनरी प्राविधिको सल्लाहमा छेर्ने रोग रोक्ने औषधी खुवाउने

-SSSSSSSSSSSSSSSSSSSS-